

02.05.2023

8-В клас

РЕАЛІСТИЧНИЙ СТИЛЬ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ

Мистецтво 8 клас

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Мета уроку

- ознайомити учнів з особливостями культурної ситуації в Україні в XIX столітті;
- визначити риси стилю реалізм в різних видах мистецтва України;
- закріплювати знання про жанрову класифікацію творів мистецтва;
- розвивати вміння висловлювати власні судження, працювати самостійно та колективно з джерелом інформації;
- виховувати прагнення до духовного самовдосконалення й саморозвитку.

Українські митці по-різному втілювали принципи реалізму у своїй творчості. Провідними членами Товариства передвижників стають вихідці з України: К. Трутовський, М. Пимоненко, М. Ярошенко, А. Куїнджі, О. Мурашко, К. Костанді. Новаторське мистецтво передвижників завдяки виставкам у Києві, Харкові, Одесі ставало здобутком широких верств населення, виховувало в українців художні смаки й громадянські почуття. Під впливом зростання національної свідомості в суспільстві виникла реалістична художня школа **Миколи Мурашка**.

•

•

Новаторською для пейзажу стала творчість *Архина Куїнджі*. Перша ж виставлена ним картина — *«Ніч на Дніпрі»* — стала сенсацією в Петербурзі. Художник володів тонким мистецтвом гри світла і кольору. На полотні *«Березовий гай»* він передає різкий контраст світла й тіні, який створює враження яскравого сонячного повітря.

Куїнджі «Ніч на Дніпрі» 1880 р.

Куїнджі «Березовий гай» 1879 р.

Правдиве зображення життя українського села — основна тема творчості провідного майстра жанрового живопису, художника-передвижника **Миколи Пимоненка**. На його живописних полотнах «оживали» народні обряди та звичаї, побут і ярмарки, різноманітні серйозні й жартівливі сцени з життя українців. Зазвичай реалістичний сюжет розгортається на тлі чарівної природи.

М. Пимоненко «Жнива в Україні» 1896 р.

М. Пимоненко
«З лісу»
1900 р.

М. Пимоненко «Суперниці» 1909 р.

В епоху блискучого розвитку пейзажного живопису в українському мистецтві мальовничість скромних сільських краєвидів привертала увагу багатьох художників. Вони відтворювали національні ландшафти з поетичністю і достовірністю, передавали настрій природи, замилювання її красою. «Шукачем сонця» називали витонченого пейзажиста **Володимира Орловського**, майстра сонячного колориту, світлотіньових ефектів.

Пензель **Сергія Васильківського** віртуозно змальовував українські ліси, річки, повитий смерковим сумом степ. Творча спадщина митця налічує майже 3,5 тис. полотен різних жанрів.

В. Орловський «Урожай в Україні» 1880 р.

С. Васильківський «Сторожа запорозьких вольностей» 1890 р.

Роботи українського художника Іллі Рєпіна — це яскраве явище світової культури. Історія, релігія, соціальна несправедливість, краса людини і природи — він охопив усі теми і реалізував художній дар сповна. Плідність живописця вражаюча: Ілля Юхимович подарував світові сотні полотен, написаних в жанрі реалізму.

І. Рєпін «Бурлаки на Волзі» 1872-1873 рр.

«Запорожці пишуть листа турецькому султанові» найвідоміша картина Рєпіна, яку він створив у чотирьох екземплярах. Роботу над величезним панно (2,03×3,58 м) він почав 1880 року і закінчив лише 1891-го.

Тарас Шевченко (1814 – 1861) -
засновник критичного реалізму, який
правдиво відображав мотиви рідної
природи та життя народу, хоча
становлення його як художника, поета і
громадянина припадає на епоху
романтизму. В його творах - інтерес до
духовного світу людини, її почуттів,
мальовничих куточків природи, пам'яток
старовини, до історичного минулого
українського народу.

Т.Шевченко

«Циганка-ворожка»

Т.Шевченко
«Катерина»

Домашнє завдання

Варіант 1. Створити реалістичну композицію в побутовому жанрі на тему українських побутових обрядів;

Варіант 2. Створити кросворд на тему «Український реалізм».

Зворотний зв'язок

Human;

Електронна пошта: zhannaandreeva95@ukr.net